

คำอธิบายข้อมูล	
รหัสของตาราง	EC_MB_004_S2
ชื่อตาราง	ปริมาณเงินและองค์ประกอบ
ความถี่ของข้อมูล ความล่าช้า และกำหนดเวลาเผยแพร่	<p>ความถี่ รายเดือน</p> <p>ความล่าช้า 1 เดือน</p> <p>กำหนดการเผยแพร่</p> <p>ข้อมูลเบื้องต้น เผยแพร่วันทำการสุดท้ายของ 1 เดือนถัดไป</p> <p>ข้อมูลจริง จะปรับปรุงแก้ไข (ถ้ามี) และเผยแพร่ในงวดการเผยแพร่ถัดไป</p>
<p>หลักวิธีทางสถิติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • หลักการ นิยาม และการจัดกลุ่ม • ความครอบคลุม • การบันทึกข้อมูลและมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง • ลักษณะของข้อมูลและวิธีการจัดเก็บ • วิธีประมวลผลข้อมูล 	<p>ปริมาณเงิน เป็นปริมาณของเงินหรือสินทรัพย์อื่นที่ใกล้เคียงกับเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ การวัดปริมาณเงินในทางบัญชีจะมองว่าเงินเป็นสินทรัพย์ทางการเงินของผู้ถือครองเงิน (money holder) แต่จะมองเป็นหนี้สินทางการเงินของผู้สร้างเงิน (money issuer) ซึ่งโดยนัยกฎของบัญชี หากนับรวมเงินที่เป็นสินทรัพย์ในมือผู้ถือครองเงินทุกรายย่อมมีขนาดเท่ากันกับเงินที่เป็นหนี้สินของผู้สร้างเงินทุกรายรวมกันที่มีต่อผู้ถือครองเงิน แต่ในทางปฏิบัติ การที่จะประมวลข้อมูลจากผู้ถือครองเงินทุกรายซึ่งหมายถึง ประชาชน บริษัท ธุรกิจเอกชน ต่างๆ ย่อมมีความยากลำบากและมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการเก็บข้อมูลจากฝ่าย ที่เป็นผู้สร้างเงินที่มีจำนวนรายน้อยกว่ามาก ดังนั้น การจัดทำปริมาณเงินจึงอาศัยการประมวลข้อมูลจากงบการเงินของกลุ่มนี้</p> <p>การจำแนกกลุ่ม money holder และ money issuer มีนัยสำคัญ ต่อกระบวนการจัดทำ และตัวเลขปริมาณเงินที่ได้ เพราะว่า การจัดทำปริมาณเงินนั้น จะต้องรวบรวมงบดุลของสถาบันการเงินที่เป็น money issuer มาใช้ในการประมวลตัวเลข และโดยที่ปริมาณเงินนั้นเป็นผลลัพธ์จากการนับรายการจากด้านหนี้สินที่จัดแล้วว่าเป็นเงิน ซึ่งเป็นหนี้สินของ money issuer ที่มีต่อเจ้าหนี้ที่เป็น money holder และกระบวนการสร้างเงินในส่วนนี้จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวแปรของเศรษฐกิจมหภาค ฉะนั้น หากสถาบันการเงินที่นับเป็น money issuer มีจำนวนเปลี่ยนแปลงไป ก็จะมีผลให้ตัวเลขปริมาณเงินเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของหนี้สินที่ให้นับรวมในปริมาณเงิน</p> <p>สถาบันที่ถือเป็น money issuer จะเรียกว่าสถาบันรับฝากเงิน และกลุ่มที่เป็น money holder จะประกอบด้วยกลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันการเงินอื่น นอกเหนือจากสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน รัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ภาคครัวเรือน และสถาบัน ไม่แสวงหากำไร (รายละเอียดกลุ่มเศรษฐกิจต่างๆจะกล่าวต่อไป)</p> <p>ตารางนี้เป็นตารางแสดงรายละเอียดองค์ประกอบของปริมาณเงินตามความหมายแคบที่สุดไปจนถึงตามความหมายกว้างที่สุดตามนิยามของปริมาณเงินของประเทศไทย เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปจัดทำปริมาณเงินในแบบอื่นๆให้สอดคล้องกับการใช้งานได้ โดยจัดทำจากงบการเงินและข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้องของสถาบันรับฝากเงินที่เป็นผู้สร้างเงิน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ธนาคารแห่งประเทศไทยและทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (ปิดดำเนินการ ก.ย. 2550) 2. ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ (ไม่รวมข้อมูลของสาขา ธพ.ไทยที่อยู่ในต่างประเทศ) 3. สาขานานาชาติพาณิชย์ต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย 4. กิจการวิเทศธนกิจ (ปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2549) 5. บริษัทเงินทุน 6. สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เป็นธนาคาร 7. สหกรณ์ออมทรัพย์ 8. กองทุนรวมตลาดเงิน (Money Market Mutual Fund) <p>ตารางปริมาณเงินและองค์ประกอบ แสดงยอดคงค้าง ณ วันสิ้นเดือน ตั้งแต่ปี 2546 และมีหน่วยเป็นล้านบาท</p> <p>รายการปริมาณเงิน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินสดที่ไม่อยู่ในมือสถาบันรับฝากเงินและรัฐบาล (Currency outside DCs & Central Gov.) ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ธนบัตรที่ออกโดยธพท.ที่หมุนเวียนในกลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม สถาบันการเงินอื่น กลุ่มรัฐบาลท้องถิ่น กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มภาคครัวเรือน สถาบันไม่แสวงหากำไร โดยในการจัดทำ

คำอธิบายข้อมูล

จะใช้ยอดถอนบัตรออกใช้โดยรพท. หักด้วยเงินสดในมือรพท. เงินสดในมือสถาบันรับฝากเงินอื่น และเงินสดในมือรัฐบาลกลาง

1.2 เหรียญกษาปณ์ที่ออกโดยรัฐบาลที่หมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ

2. เงินรับฝากกระแสรายวันที่สถาบันรับฝากเงิน(Demand Deposits at Depository Corp.) เป็นเงินรับฝากประเภทกระแสรายวันเฉพาะสกุลเงินบาท ที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสถาบันการเงินอื่น กลุ่มรัฐบาลท้องถิ่น กลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน กลุ่มภาคครัวเรือน และสถาบันไม่แสวงหากำไร ฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและสถาบันการเงินรับฝากเงินอื่น

3. เงินรับฝากประเภทอื่นที่สถาบันรับฝากเงิน(Other Deposits at Depository Corp.) ประกอบด้วย

3.1 เงินรับฝากสกุลเงินตราต่างประเทศ หมายถึง เงินฝากประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ ประจำ ที่มีสกุลเงินตราต่างประเทศ ที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้นฝากไว้ที่สถาบันรับฝากเงิน และโดยยอดเงินรับฝากดังกล่าวจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย

3.2 เงินฝากประเภทออมทรัพย์ เงินฝากประจำ สกิลเงินบาท มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวมตลาดเงิน และบัญชี margin deposit ที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้นฝากไว้ที่สถาบันรับฝากเงิน และโดยยอดเงินรับฝากดังกล่าวจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย

3.3 ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อระดมทุนโดยบริษัทเงินทุน โดยนับเฉพาะที่กลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้นเป็นผู้ถือ และยอดเงินจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย

4. ตราสารหนี้ (Securities Other Than Shares) หมายถึงตราสารหนี้ที่มีลักษณะทดแทนเงินรับฝากได้ (Deposit Substitutes) ปัจจุบันตามพ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ และพ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ได้กำหนดให้บัตรเงินฝาก (Negotiated Certificate of Deposit : NCDs) ที่ออกให้ลูกค้าถือเป็นหลักฐานการรับฝากเงิน ดังนั้น NCDs ที่นับรวมในปริมาณเงินจะเป็นยอด NCDs ที่ออกโดยสถาบันรับฝากเงินที่อยู่ในมือกลุ่มเศรษฐกิจ 6 กลุ่มข้างต้น และยอด NCDs ดังกล่าวจะรวมดอกเบี้ยค้างจ่ายด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2549 ตราสารหนี้จะนับรวมตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) ที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์เพื่อกู้ยืมเงินจากประชาชนด้วย

ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดทำและเผยแพร่ปริมาณเงินตามมาตรฐาน MFSM2000 โดยแสดงปริมาณเงินเป็น 2 ประเภท คือ ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (narrow money) และปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (broad money) โดยปริมาณเงินตามความหมายแคบจะรวมเครื่องมือทางการเงินที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงเงินสด (near money) ได้แก่ เงินสด เหรียญกษาปณ์ และเงินฝากเพื่อเรียกที่สามารถจ่ายโอนให้บุคคลที่สามได้ทันที ส่วนปริมาณเงินตามความหมายกว้าง นอกจากจะนับรวมปริมาณเงินตามความหมายแคบไว้ด้วยแล้ว ยังรวมเงินฝากหรือเครื่องมือทางการเงินอื่นๆที่มีสภาพคล่องกึ่งเงินสด (quasi-money) ที่อาจต้องมีต้นทุนที่ต้องสูญเสียไปเล็กน้อย ทั้งในรูปดอกเบี้ยหรือมูลค่าหน้าตัวในการเปลี่ยนเป็นเงิน และมีขั้นตอนการเบิกถอนก่อนจ่ายให้แก่บุคคลที่สามด้วย ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากที่มีระยะเวลา ตราสารหนี้ที่มีสภาพคล่องสูง เป็นต้น ดังนี้

- ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (Narrow Money) เท่ากับผลรวมของรายการในข้อ 1 และ 2
- ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (Broad Money) เท่ากับ Narrow Money บวกด้วยรายการในข้อ 3 และ 4

การจัดกลุ่มเศรษฐกิจข้างต้นเป็นไปตามมาตรฐาน MFSM2000 มีรายละเอียดดังนี้

1. บุคคลหรือสถาบันที่มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศ(Nonresidents)

2. บุคคลหรือสถาบันที่มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศ (Residents) ประกอบด้วย

2.1 สถาบันที่ถือว่าเป็นผู้สร้างเงิน (Money issuer) ได้แก่สถาบันการเงินที่รับฝากเงินทั้งหมด ประกอบด้วย

- ธนาคารแห่งประเทศไทย (Central Bank) ประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทย และทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน
- สถาบันรับฝากเงินอื่น (Other Depository Corporations) ได้แก่
 - ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ

คำอธิบายข้อมูล

- สาขานาการพาณิชย์ต่างประเทศ
- กิจการวิเทศธนกิจ
- บริษัทเงินทุน
- ธนาคารเฉพาะกิจ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฯ ธนาคารอิสลามฯ
- สหกรณ์ออมทรัพย์
- กองทุนรวมตลาดเงิน(Money Market Mutual Fund)

2.2 รัฐบาล (General Government) ประกอบด้วย

- **รัฐบาลกลาง (Central Government)** ได้แก่กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ศาล สถานศึกษาและโรงพยาบาลของรัฐ กองทุนประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน รวมทั้งหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานโดยรัฐบาลและไม่แสวงหากำไร (Nonprofit Institution Serving Government) ได้แก่ การกีฬาฯ การท่องเที่ยวฯ องค์การกำจัดน้ำเสีย องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯ สถาบันการบินพลเรือน และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
- **รัฐบาลท้องถิ่น (Local Government)** ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กทม. เมืองพัทยา โรงเรียนหรือโรงพยาบาล สังกัด กทม., โรงเรียนหรือสถานพยาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) และ กองทุนของรัฐบาลท้องถิ่น คือ กองทุนส่งเสริมเทศบาล และกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ทั้งนี้ รัฐบาลท้องถิ่นจะถือว่าอยู่ในกลุ่มสถาบันที่เป็นผู้ถือเงิน

2.3 บุคคลหรือสถาบันที่ถือว่าเป็นผู้ถือเงิน (Money holder) ประกอบด้วย

- **สถาบันการเงินอื่น (Other Financial Corporations)** หมายถึงสถาบันการเงินที่ไม่มีบริการรับเงินฝาก ได้แก่
 - บริษัทประกันชีวิต ประกันภัย
 - กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 - ตัวกลางทางการเงินอื่น (Other Financial Intermediaries) ได้แก่ กองทุนรวม บริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ ธุรกิจลิสซิ่ง บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม นิติบุคคลรับอนุญาต บริษัทบัตรเครดิต บริษัทที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล
 - สถาบันสนับสนุนทางการเงิน (Financial Auxiliaries) ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์ ตลาดซื้อขายล่วงหน้า สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย สถาบันประกันเงินฝาก บริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สำนักงานตัวแทน ทรัสต์
 - สถาบันอิสระที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการเงิน ได้แก่ สำนักงาน กลต.
- **รัฐบาลท้องถิ่น (Local Government)**
- **รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Public Nonfinancial Corporations)** ประกอบด้วย กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หน่วยงานธุรกิจหรือบริษัทที่รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือมีทุนอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50
- **ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Other Nonfinancial Corporations)** ประกอบด้วยบริษัท นิติบุคคลเอกชน สถาบันการศึกษาและโรงพยาบาลของเอกชน รวมถึงองค์กรที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล หรือจัดตั้งตามกฎหมายเฉพาะอื่นๆ (เช่น กิจการร่วมค้า, นิติบุคคลอาคารชุด, องค์กรระหว่างประเทศที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย) หรือองค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของและถือหุ้นน้อยกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด รวมถึงสถาบันการเงินที่ปิดดำเนินการแล้วแต่ยังมีสภาพเป็นนิติบุคคลอยู่ บริษัท Holding Company, สหกรณ์อื่นที่ไม่ใช่สหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ประมง เป็นต้น กองทุนส่วนบุคคล (ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ) ทั้งนี้ รวมถึงสาขาของบริษัทต่างประเทศที่อยู่ในประเทศไทย
- **ภาคครัวเรือน (Household)**
- **สถาบันไม่แสวงหากำไร (Nonprofit Institution Serving Household Sector)**

คำอธิบายข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูล	<ol style="list-style-type: none">ธนาคารพาณิชย์บริษัทเงินทุนกิจการวิเทศธนกิจ (ปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2549)สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ส่งข้อมูลให้ธปท. โดยตรงจนถึงปี 2549)สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ข้อมูลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตั้งแต่ปี 2550)กรมธนารักษ์กรมบัญชีกลางกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่	เว็บไซต์ ธนาคารแห่งประเทศไทย (http://www2.bot.or.th/statistics/ReportPage.aspx?reportID=7&language=th)
การปรับปรุงข้อมูล	ปรับตามข้อมูลจริง เมื่อแหล่งข้อมูลมีการแก้ไข (ไม่สามารถระบุเวลาได้)

ทีมสถิติการเงิน
ฝ่ายบริหารข้อมูล
โทร. 0-2283-5125, 0-2283-5622